

Comentariul operei literare Sara pe deal

Sara pe deal a aparut in Convorbiri literare, la 1 iulie 1885 si este o idila cu elemente de pastel, structurata pe doua planuri: unul obiectiv (natura) si altul subiectiv (iubi-rea);

in. prima strofa predomina planul uman care este definit prin elemente ca: "jale", "plang", "draga", "m-astepti tu pe mine". Sentimentul care se face simtit aici, ca de altfel in intreaga poezie, este melancolia sugerata prin expresia "buciumul suna cu jale". Natura, cadrul in care se petrec gesturile fundamentale ale existentei, este personificata si, deci, umanizata: "stelele scapara-n cale", "apele plang". Apoi exista o interferenta a imaginilor vizuale cu cele auditive ("plang", "suna").

Apare in cea de-a doua strofa elementul cosmic, luna si stelele care vegheaza la linistea planetei adormite conferind cadrului natural o solemnitate liturgica. Epitetele personificatoare "sfanta", "clara" contribuie la realizarea unor efecte artistice unice: "Luna pe cer trece-asa sfanta si clara". Conexiunea intre planul subiectiv si planul obiectiv este in strofa aceasta relevanta. Astfel, adjectivul "umezi" poate fi atribuit privirilor fetei care "cauta-n frunza cea rara", natura participand parca la tristetea fiintei umane: "Stelele nasc umezi pe bolta senina,/ Pieptul de dor, fruntea de ganduri ti-e plina".

In primele patru strofe, imaginile create de Eminescu au un rol descriptiv, iar strofa a treia se caracterizeaza printr-o atmosfera echilibrata, chiar daca debuteaza cu versul: "Nourii curg, raze-a lor siruri despica", care contine germenele ideii de apocalips. Celelalte trei versuri continua sa curga lin, iar armonia ce o degaja nu este zadarnicita decat de scartaitul unei cumpene si de cantecul fluierului: "Scartaie-n vant cumpana de la fantana,/ Valea-i in fum, fluiera murmura-n stana".

Aceeasi liniste domneste si in strofa urmatoare, cand oamenii se intorc "osteniti" acasa dupa o zi de munca: "si osteniti oameni cu coasa-n spinare/ Vin de la camp...". Prin substantivele "clopotul", "toaca", cu valoare de simbol, poetul sugereaza ideea ca viata este un ritual sfant care se desfasoara in conformitate cu anumite reguli.

Ca si in strofa anterioara, cadrul este domestic, pastoral, cu o tenta de arhaic, fapt ce ne duce cu gandul la balada populara Miorita.

Tranzitia de la planul descriptiv la cel in care accentul cade pe sentimentele umane este realizata prin versul "Sufletul meu arde-n iubire ca para".

Poetul evoca in strofa a cincea nerabdarea cu care este asteptata iubita prin repetitia interjectiei "ah", urmata de semnul exclamarii, prin verbul "a grabi" si adverbul de timp "curand".

in final, reciprocitatea sentimentelor releva puterea dragostei: "Ne-om razima capetele-unul de altul/ si surazand vom adormi sub inaltul,/ Vechiul salcam. - Astfel de noapte bogata,/ Cine pe ea n-

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

ar da viata lui toata?".

in cazul liricii eminesciene, natura se defineste ca o entitate metafizica, continand ideea de vesnicie, abisal, inceput si sfarsit continuu, iar in Sara pe deal simbolul acesteia este salcamul, martorul si ocrotitorul iubirii pure, angelice. Deci planul natural nu il exclude pe cel uman, salcamul putand fi astfel integrat in planul afectiv.

Realizarea iubirii la nivel exclusiv oniric sau doar amanarea acesteia explica pe de o parte fericirea si pe de alta parte nostalgia care isi pun pecetea in special pe partea finala a poeziei. si pentru redarea acestor sentimente Eminescu foloseste o serie de modalitati, precum: verbele la viitorul indicativ ("spune-ti-voi", "om razima", "vom adormi") si conditional prezent ("ar da"), apoi pauza pe cezura ultimului vers, insotita de interogatie.

In ceea ce priveste stilul poeziei Sara pe deal, acesta se caracterizeaza printr-o limpezime clasica obtinuta prin intrebuintarea unui numar mic de mijloace artistice: personificarea: "stelele scapara-n cale", "apele plang", inversiunile "Sta-vom", "spune-ti-voi", epitete "sfanta", "clara" care invaluieste peisajul intr-o lumina plina de "solemnitate si mister", apoi "umezi", "inalt", "vechiul", din "inaltul/Vechiul salcam".

Muzicalitatea versurilor dispuse in catrene este conferita de majoritatea cuvintelor de origine latina si de substratul popular; "sara", "urc", din "turmele-l urc" sunt forme fonetice specifice limbii vorbite. Pentru a mari gradul de expresivitate, poetul foloseste adjectivul "osteniti" in loc de "obosit".

Masura metrica - 12 silabe fixate invariabil intr-o schema de ritmuri neobisnuita: un coriamb, cezura (pauza), doi dactili si un troheu creeaza un timbru specific al sunetului buciului care se stinge brusc, intr-un ton insa catifelat.

In vederea sublinierii starilor sufletului omenesc, a intensitatii acestora, Eminescu utilizeaza exclamatii (ah!), interogatii ("Cine pe ea n-ar da viata lui toata?"). Apoi cezura de la mijlocul penultimului vers este marcata printr-o liniuta de pauza. O seama de expresii poetice sunt realizate prin intrebuintarea cratimei "turmele-l urc", "cauta-n frunza cea rara", "valea-i in fum".

La nivel sintactic remarcam ca nu exista decat o singura propozitie subordonata completiva directa: "cat imi esti draga" din versul "Ore intregi spune-ti-voi cat imi esti draga".

Desi poezia, asemenea baladei Zburatorul a lui Ion Heliade-Radulescu, pare a contine elemente de pastel, factorul descriptiv este simbolic. Versurile: "Sub un salcam, draga, m-astepti tu pe mine", "Pieptul de dor, fruntea de ganduri ti-e plina" si "Sufletul meu arde-n iubire ca para", precum si ultimele versuri dau unitate poeziei in ce priveste extazul erotic eminescian, visarea erotica, somnia.

"Daca Rimbaud explora cu febricitate un nou drum al cunoasterii vizionare si un alt mod de a fi prin "dereglarea sistematica a tuturor simturilor", incercand cu disperare sa releve ceea ce nu putea fi relevat, Eminescu a fost tentat de o experienta la fel de interesanta: cunoasterea si trairrea, este adevarat aproape in exclusivitate in plan erotic, a unui altceva, nu prin exacerbaria si fortarea simturilor, ci prin "vrajirea" si adormirea lor. Experienta pe care nu cauta sa o descrie ca vizionarul

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

Rimbaud, ci sa o ascunda si sa o protejeze - de aici "fuga" - in natura-adapost sau reveria interiorului -, cel mult sa o transmita fluid" (Paul Dugneanu).